

Sajtóközlemény

Luxembourg, 2020. július 22.

Európai Számvevőszék: az Unió zöldítési törekvéseihez teljesítményorientáltabb Méltányos Átállást Támogató Alapra van szükség

Az Európai Számvevőszék által ma közzétett vélemény szerint világosabb kapcsolatba kell hozni a Méltányos Átállást Támogató Alapról szóló nemrégiben módosított javaslatot az Unió éghajlati és környezeti céljaival. Jelentős kiegészítő forrásokat irányoznak elő annak elősegítésére, hogy 2050-ig megvalósuljon a klímasemleges gazdaságra való átállás, de a finanszírozást szükségletalapúbbá és teljesítményorientáltabbá kell tenni. A számvevők figyelmeztetnek: ennek hiányában fennáll a kockázata annak, hogy nem kerül sor a szükséges strukturális átalakulásra, sőt a zöld gazdaságra való átállás újrafinanszírozása is szükségessé válhat.

A Méltányos Átállást Támogató Alap (MÁTA) létrehozásáról szóló jogalkotási javaslatok célja, hogy támogassák az Unió klímasemleges gazdaságra való, 2050-ig megvalósítandó átállását, az érintett ágazatokra és régiókra irányuló társadalmi, gazdasági és környezeti hatások kezelése révén. Az alap számára annak létrehozásakor (2018-as árakon) 7,5 milliárd euró összegű költségvetési előirányzatot különítettek el. A COVID-19 járvány kitörését követően az Európai Bizottság módosította javaslatát, és – főként az európai gazdaságélénkítési eszközökből származó 32,5 milliárd euróval – jelentősen megnövelte az alap finanszírozását. A tegnapi elfogadott új költségvetési terv azonban 20 milliárd euróval csökkentette a MÁTA forrásait.

A számvevők rámutatnak, hogy a Bizottság előzetes hatásvizsgálat elvégzése nélkül módosította az összeget, pedig a körültekintő szükségletfelmérés elengedhetetlen az Unió pénzügyi forrásainak jobb elosztásához, illetve az elérendő célkitűzések pontosabb meghatározásához és számszerűsítéséhez. Ez annál is fontosabb, mert a javaslat azoknak a régióknak is juttatna további finanszírozást, amelyek más, elkülönített forrásokból már kaptak pénzt energetikai korszerűsítésre.

„A Méltányos Átállást Támogató Alap az Unió zöld megállapodásának alapvető eszköze, amely azt hivatott biztosítani, hogy a klímasemleges gazdaságra való átállás tisztességes, mindenkire kiterjedő módon menjen

E sajtóközlemény célja, hogy összefoglalót nyújtson az Európai Számvevőszék által közzétett véleményről. A vélemény teljes szövege letölthető a Számvevőszék honlapján (eca.europa.eu).

ECA Press

12, rue Alcide De Gasperi – L-1615 Luxembourg

E: press@eca.europa.eu @EUAuditors eca.europa.eu

végbe – nyilatkozta Nikolaos Milionis, a véleményért felelős számvevőszéki tag. – Az Európai Bizottság azonban gondoskodjon arról, hogy mind az új jogalkotási javaslat, mind a Bizottság által jóváhagyandó területi méltányos átállási tervek megbízható teljesítményértékelési kereten alapuljanak, mert ez teheti reálissá a nagyratörő uniós célkitűzéseket”.

A számvevők azt is észrevételezik, hogy a javaslat viszonylag kevésbé köti a teljesítményhez a finanszírozást. A javaslatban szereplő elosztási módszer kevésbé ösztönzi az Unió éghajlat-politikai célkitűzéseinek eléréséhez szükséges jelentős és mélyreható strukturális változásokat. Ezenkívül, noha a javaslat tartalmaz közös output- és eredménymutatókat, azok nem ragadják meg egyértelműen a magas karbonkibocsátású ágazatok fokozatos átállására irányuló célkitűzés lényegét. A számvevők szerint ezért jelentős a kockázata annak, hogy a MÁTA nem segít majd felszámolni egyes régiók magas karbonkibocsátású tevékenységektől való függőségét.

A szerkesztők figyelmébe

Az Európai Bizottság 2019 decemberében tette közzé az Európai Unió zöld megállapodását, ennek képezi szerves részét a Méltányos Átállást Támogató Alap. A 2020. januári javaslat szerint az alap mintegy 7,5 milliárd euró összegű uniós többletpénzt kapott volna. 2020 májusában a COVID-19 járvány kitörését követően a Bizottság módosította javaslatát, és a támogatást 40 milliárd euróra emelte. Az Európai Tanács július 17–21-i ülésének következtetései nyomán ez az összeg 20 millió euróval csökkent.

Ez a vélemény csak a Méltányos Átállást Támogató Alap létrehozásáról szóló rendeletjavaslatokra terjed ki, és konkrétan a közös rendelkezésekről szóló rendeletre irányuló, 2020. január 14-i módosított bizottsági javaslatról szóló [2/2020. sz.](#), valamint a 2021–2027-es programozási időszakra vonatkozó közös rendelkezésekről szóló rendeletre irányuló, 2020. májusi módosított bizottsági javaslatról szóló [4/2020. sz.](#), közelmúltban kiadott véleményünket egészíti ki. Ezekon kívül az év során várhatóan közzéteszünk egy további véleményt is a méltányos átállást támogató mechanizmus keretében biztosítandó közszektor-hitelezési eszközről.

Az Európai Számvevőszék azzal is hozzájárul az uniós pénzgazdálkodás javításához, hogy véleményez pénzügyi hatással járó – új vagy felülvizsgált – jogszabályokra irányuló javaslatokat. Ezek a vélemények az Unió külső ellenőreként a jogalkotási javaslatokról készített független értékelések. A Számvevőszék 2019-ben [összefoglalót](#) tett közzé a következő többéves pénzügyi keretre irányuló 2018. évi bizottsági javaslatokra vonatkozó észrevételeiről.

A Bizottság javaslatának jogalapja kötelező konzultációt ír elő a Számvevőszékkel, ezért az Európai Parlament, illetve a Tanács külön-külön levélben kereste meg a Számvevőszéket, hogy kikérje véleményét.

A Méltányos Átállást Támogató Alap létrehozásáról szóló európai parlamenti és tanácsi rendeletre irányuló 2020. január 14-i és május 28-i bizottsági javaslatról szóló [5/2020. sz.](#) számvevőszéki vélemény jelenleg angol nyelven érhető el az Európai Számvevőszék honlapján ([eca.europa.eu](#)); hamarosan a többi nyelvi változat is elérhetővé válik.

A COVID-19 világjárvány kapcsán hozott számvevőszéki intézkedésekről [itt](#) található információk.

A jelentéssel kapcsolatban a sajtó rendelkezésére áll:

Vincent Bourgeais – E: vincent.bourgeais@eca.europa.eu

T: (+352) 4398 47502 / M: (+352) 691 551 502